

Hierarchie

kuko

25.2.2021

Pokročilá teória zložitosti

$$|\mathbb{N}| \prec |2^{\mathbb{N}}|$$

	1	2	3	4	5	6	...
S_1	0	0	1	0	0	0	...
S_2	1	0	0	1	1	1	...
S_3	0	0	1	1	0	0	...
S_4	0	1	0	0	1	0	...
S_5	0	0	0	1	1	1	...
S_6	0	1	0	1	0	1	...
\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\ddots

$$\bar{D} \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad \dots$$

nevypočítateľný problém:

	w_1	w_2	w_3	w_4	w_5	w_6	\dots
M_1	0	0	1	0	0	0	\dots
M_2	1	0	0	1	1	1	\dots
M_3	0	0	1	1	0	0	\dots
M_4	0	1	0	0	1	0	\dots
M_5	0	0	0	1	1	1	\dots
M_6	0	1	0	1	0	1	\dots
\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\vdots	\ddots
\bar{D}	1	1	0	1	0	0	\dots

Veta (Pamäťová hierarchia)

*Nech S je páskovo konštruovateľná a $\log n \leq s(n) = o(S(n))$.
Potom $\text{DSPACE}(s(n)) \subset \text{DSPACE}(S(n))$.*

*Špeciálne $\text{NL} \subset \text{PSPACE} \subset \text{EXPSPACE}$ a
 $\text{DSPACE}(n^\alpha) \subset \text{DSPACE}(n^\beta)$ pre $0 \leq \alpha < \beta$.*

Veta (Pamäťová hierarchia)

Nech S je páskovo konštruovateľná a $\log n \leq s(n) = o(S(n))$.

Potom $\text{DSPACE}(s(n)) \subset \text{DSPACE}(S(n))$.

Špeciálne $\text{NL} \subset \text{PSPACE} \subset \text{EXPSPACE}$ a

$\text{DSPACE}(n^\alpha) \subset \text{DSPACE}(n^\beta)$ pre $0 \leq \alpha < \beta$.

Veta (Časová hierarchia)

Nech T je časovo konštruovateľná funkcia a $n \leq t(n) = o(T(n)/\log t(n))$. Potom $\text{DTIME}(t(n)) \subset \text{DTIME}(T(n))$. Napríklad $P \subset \text{EXP}$.

Veta (Pravdepodobnostná hierarchia)

Nech T je časovo konštruovateľná funkcia a $n \leq t(n) = o(T(n)/\log t(n))$. Potom $\text{BPTIME}(t(n)) \subset \text{BPTIME}(T(n))$. Napríklad $\text{BPP} \subset \text{BPEXP}$.

Veta (Nedeterministická pamäťová hierarchia)

*Nech $\log n \leq s(n) = o(S(n))$, kde S je páskovo konštruovateľná.
Potom $\text{NSPACE}(s(n)) \subset \text{NSPACE}(S(n))$.*

Teda $\text{NL} \subset \text{NSPACE}(n) \subset \text{PSPACE}$. (Nedeterministický lineárny priestor sú kontextové jazyky.)

Veta (Nedeterministická pamäťová hierarchia)

*Nech $\log n \leq s(n) = o(S(n))$, kde S je páskovo konštruovateľná.
Potom $\text{NSPACE}(s(n)) \subset \text{NSPACE}(S(n))$.*

Teda $\text{NL} \subset \text{NSPACE}(n) \subset \text{PSPACE}$. (Nedeterministický lineárny priestor sú kontextové jazyky.)

Veta (Nedeterministická časová hierarchia)

Nech $t(n+1) = o(T(n))$, kde t, T sú ľubovoľné časovo konštruovateľné funkcie. Potom $\text{NTIME}(t(n)) \subset \text{NTIME}(T(n))$. Teda napríklad $\text{NP} \subset \text{NEXP}$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n + s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

Veta

Existuje funkcia na n bitoch, ktorá sa nedá vypočítať obvodom veľkosti $s = 2^n/n$ pre dostatočne veľké n .

■ Dôkaz.

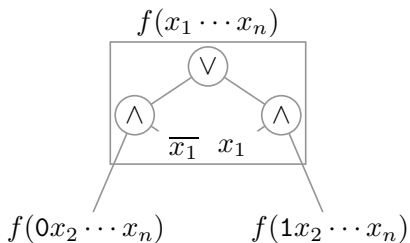
- koľko je funkcií na n bitoch?
- koľko je obvodov veľkosti s ?
 - zápis pom. $m = s \times (2 \log(n+s) + 2) < 2s \log s + O(s)$ bitov
 - $2^m < 2^{2^n}$ už pre $s = 2^n/3n$
 - v skutočnosti je obvodov $\leq 2^m/s!$
 - ušetríme $\log s! = s \log s + O(s)$ bitov
 - pre $s = 2^n/n$ je to
 $2^n/n(n - \log n) + O(2^n/n) = 2^n[1 - \log n/n + O(1/n)] < 2^n$.

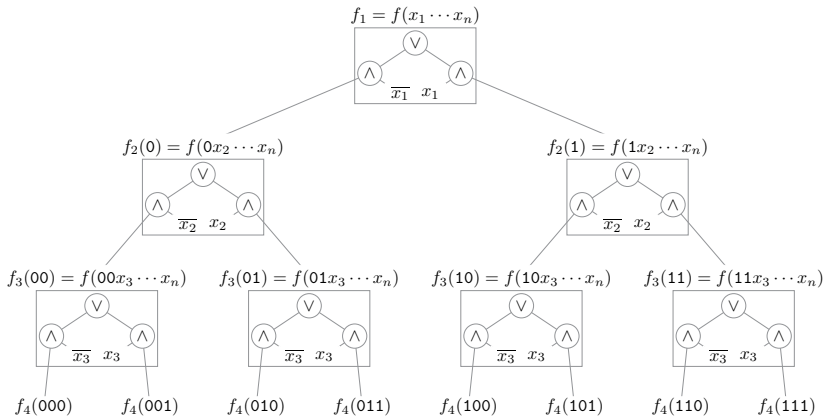
Veta

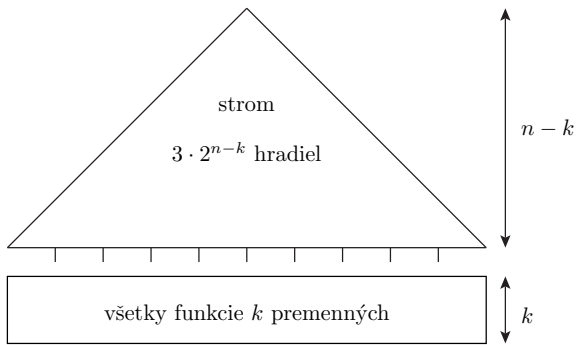
Každá funkcia na n bitoch sa dá vypočítať obvodom veľkosti $O(2^n/n)$, presnejšie $5 \cdot 2^n/n$.

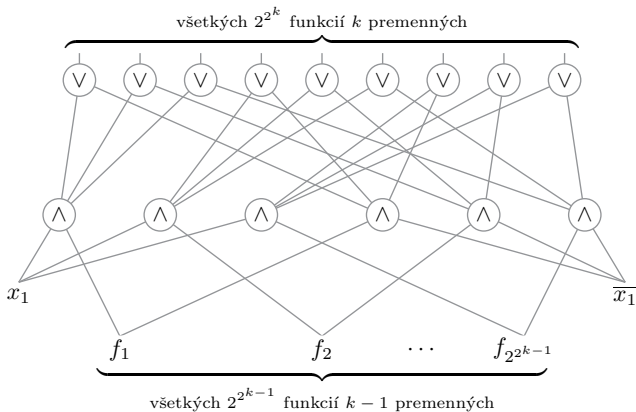
(včera sme ukázali, že existuje obvod veľkosti $O(n2^n)$)

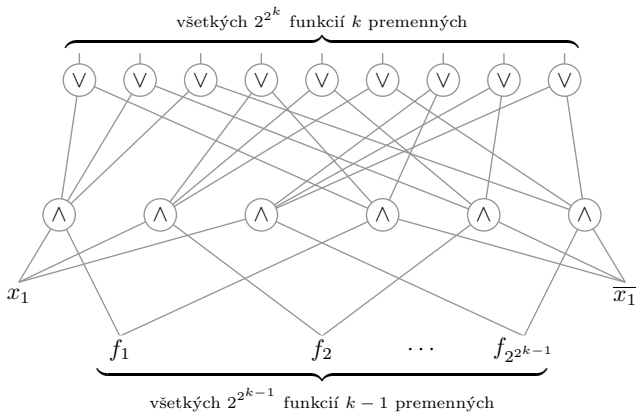
$$f(x_1, \dots, x_n) = [x_1 \wedge f(1, x_2, \dots, x_n)] \vee [\bar{x}_1 \wedge f(0, x_2, \dots, x_n)]$$

$$\begin{aligned}
 A_k &\leq (2^{2^{k-1}})^2 + 2 \cdot 2^{2^{k-1}} + A_{k-1} \\
 &= 2^{2^k} + \underbrace{3 \cdot 2^{2^{k-1}} + 3 \cdot 2^{2^{k-2}} + 3 \cdot 2^{2^{k-3}} + \dots + A_1}_{\text{...}} \\
 &< 2^{2^k} + 3k \cdot 2^{2^{k-1}} \\
 &= 2^{2^k} (1 + 3k/2^{2^{k-1}})
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 A_k &\leq (2^{2^{k-1}})^2 + 2 \cdot 2^{2^{k-1}} + A_{k-1} \\
 &= 2^{2^k} + \underbrace{3 \cdot 2^{2^{k-1}} + 3 \cdot 2^{2^{k-2}} + 3 \cdot 2^{2^{k-3}} + \dots + A_1}_{\text{...}} \\
 &< 2^{2^k} + 3k \cdot 2^{2^{k-1}} \\
 &= 2^{2^k} (1 + 3k/2^{2^{k-1}})
 \end{aligned}$$

- celkovo: $3 \cdot 2^{n-k} + A_k + n$ hradiel
- pre $k = \log(n - \log n)$ dostaneme

$$S_n = 3 \cdot \frac{2^n}{n - \log n} + \frac{2^n}{n}(1 + o(1)) = (4 + o(1)) \frac{2^n}{n}$$

- celkovo: $3 \cdot 2^{n-k} + A_k + n$ hradiel
- pre $k = \log(n - \log n)$ dostaneme

$$S_n = 3 \cdot \frac{2^n}{n - \log n} + \frac{2^n}{n}(1 + o(1)) = (4 + o(1)) \frac{2^n}{n}$$

$L(n)$ = veľkosť obvodu pre *najťažšiu* funkciu na n bitoch

$$\begin{aligned} L(n) &\geq \frac{2^n}{n} \left(1 + \frac{\log n - O(1)}{n} \right) \\ &\leq \frac{2^n}{n} \left(1 + \frac{\log n + \log \log n + O(1)}{n} \right) \end{aligned}$$

$L(n, \varepsilon)$ = najmenšie s také, že každá fn. na n bitoch sa dá spočítať obvodom veľkosti s na aspoň $(1/2 + \varepsilon)$ -tine vstupov

$$L(n, \varepsilon) = \Theta \left(\frac{2^n \varepsilon^2}{\log(2 + 2^n \varepsilon^2)} \right) + \Theta(n).$$

$L(n)$ = veľkosť obvodu pre *najťažšiu* funkciu na n bitoch

$$\begin{aligned} L(n) &\geq \frac{2^n}{n} \left(1 + \frac{\log n - O(1)}{n} \right) \\ &\leq \frac{2^n}{n} \left(1 + \frac{\log n + \log \log n + O(1)}{n} \right) \end{aligned}$$

$L(n, \varepsilon)$ = najmenšie s také, že každá fn. na n bitoch sa dá spočítať obvodom veľkosti s na aspoň $(1/2 + \varepsilon)$ -tine vstupov

$$L(n, \varepsilon) = \Theta \left(\frac{2^n \varepsilon^2}{\log(2 + 2^n \varepsilon^2)} \right) + \Theta(n).$$

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^{\ell}/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^{\ell}/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^{\ell}/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^\ell/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^\ell/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^\ell/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^\ell/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^\ell/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^\ell/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^\ell/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^\ell/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^\ell/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^\ell/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^\ell/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^\ell/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta (Neuniformná hierarchia)

Pre každé $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $s(n) < 2^n/n$ je $\text{SIZE}(s(n)) \subset \text{SIZE}(5s(n))$.

■ Dôkaz.

- $\forall \ell \exists f : \{0,1\}^\ell \rightarrow \{0,1\}$, kt. sa *nedá* vypočítať obvodom veľkosti $2^\ell/\ell$,
- každá fn. sa dá vypočítať obvodom veľkosti $5 \cdot 2^\ell/\ell$
- $g : \{0,1\}^n \rightarrow \{0,1\}$ aplikuje f na prvých ℓ vstupov
- $2^\ell/\ell = s(n)$
- potom $g \in \text{SIZE}(5s(n)) - \text{SIZE}(s(n))$.

Veta

$BPP \subseteq BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subseteq EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subseteq BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subseteq BPEXP.$

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subseteq EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subseteq BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subseteq BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subseteq EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subseteq BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subseteq BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subseteq EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subseteq BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subset BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subset EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subset BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subset BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subset EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subset BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□

Veta

$BPP \subset BPEXP$.

■ Dôkaz.

- $BPP \subseteq EXP \subset EEXP \subseteq BPEEXP$
- \implies triviálne $BPP \subset BPEEXP$
- keby $BPP = BPEXP \implies BPEXP = BPEEXP$ (padding, spor)
- (ak $L \in BPTIME(2^{2^{n^k}})$, vytvorme $L' = \{x\#0^{2^{|x|^k}} \mid x \in L\}$,
- $L' \in BPTIME(2^n)$
- z predpokladu potom $L' \in BPP$, takže $L \in BPEXP$)

□